

Ympäristöministeriön asetus

rakennuksen materiaaliselosteesta (Luonnos 30.9.2022, lausuntokierros)

Ympäristöministeriön päätöksen mukaisesti säädetään rakentamislain (/) 39 §:n 3 momentin, 61 §:n 2 momentin ja 118 §:n 3 momentin nojalla:

1 §

Rakennuksen materiaaliseloste

Tässä asetuksessa säädetään rakentamislain 39 §:n (/) mukaisen uuden tai rakentamislupaa edellyttävän laajamittaisesti korjattavan rakennuksen materiaaliselosteen laatimisesta ja sisällöstä sekä selosteen säilyttämisestä rakennuksen vähähiilisuuden arviointia, sen materiaalien ja tuotteiden uudelleenkäyttöä tai hyödyntämistä, sekä rakennuksen käyttöä ja huoltoa varten.

Materiaaliselosteen on sisällettävä tämän asetuksen mukaiset tiedot rakentamisessa tai korjaamisessa käytetyistä rakennusosista, materiaaleista ja materiaalien alkuperästä.

2 §

Materiaaliselosteen laadinta ja päivittäminen

Pääsuunnittelijan, rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan on tehtäviensä mukaisesti laadittava yhteentoimivassa ja koneluettavassa muodossa oleva materiaaliseloste suunniteltaessa rakentamislain 39 §:n soveltamisalaan kuuluvaa uutta rakennusta tai rakennuksen laajamittaista korjausta.

Materiaaliselosteen on perustuttava rakennuksen suunnitelmapäivittämiseen tai vastaaviin koneluettaviin tietoihin. Seloste on päivitettävä ennen rakennuksen käyttöönottoa toteutumamallin tai sitä vastaavien koneluettavien tietojen perusteella, niiltä osin kuin lupavaiheessa esitettyihin tietoihin on tullut toteuttamisvaiheessa muutoksia.

Rakentamisluvassa tai aloituskokouksessa sovitun rakennusvaiheen vastuuhenkilön on tehtävä merkintä rakennustyön tarkastusasiakirjan yhteenvedon osaan siitä, että rakennustyö on materiaaliselosteessa esitetyn mukainen.

3 §

Rakennusosat

Selosteen on sisällettävä tiedot rakennuksessa ja rakennuspaikalla käytetyistä alue-, rakenne- ja tilaosista, teknisten järjestelmien pääosista sekä asemakaava-alueille istutetuista puista tämän asetuksen liitteen 1 mukaisella jaottelulla. Seloste ei sisällä liitteessä 1 erikseen eroteltuja rakennusosia ja tuotteita.

Selosteen on sisällettävä lisäksi ne liitteen 1 mukaiset rakennusosat, jotka vaihdetaan uuden tai laajamittaisesti korjattavan rakennuksen valmistumisen jälkeen. Vaihtojen arvioinnin on perustuttava 50 vuoden ajanjaksolle. Mikäli rakennuksen suunniteltu käyttöikä on tätä lyhyempi, vaihtojen arvioinnin on perustuttava tälle ajanjaksolle.

Rakennusosia koskevien tietojen tarkkuuden on perustuttava joko rakennuksen suunnitelmiin tai kansallisen päästötietokannan tyyppisiä rakennuksia kuvaaviin määrätietoihin.

4 §

Rakennusosien sisältämät materiaalit

Selosteen on sisällettävä tiedot rakennuksen ja rakennuspaikan osien sisältämistä materiaaleista yhteenlasketusti seuraavan jaottelun mukaisesti:

- 1) betoni-, tiili-, kivennäislaatta-, keramiikka- ja luonnonkivimateriaalit;
- 2) puu- ja luonnonkuitupohjaiset materiaalit rakennustuotteissa;
- 3) lasimateriaalit;
- 4) muovit ja kumit;
- 5) bitumimateriaalit ja -seokset;
- 6) metallit;
- 7) lämmöneristemateriaalit;
- 8) kipsit;
- 9) koneet ja laitteet;
- 10) muut materiaalit;
- 11) maa- ja kiviainekset;
- 12) istutetut puut.

Jos rakennusosa sisältää useampia materiaaleja, on materiaaliselosteen sisällettävä tieto niistä kaikista.

Rakennusosien vaihdon arvioinnin on perustuttava oletukseen, että 3 §:n mukaisen arviointijakson aikana vaihdettavat osat ovat materiaali-jakaumaltaan samanlaisia kuin rakentamisessa käytetyt.

5 §

Materiaalien alkuperä

Selosteen on sisällettävä tiedot rakennusosien sisältämien materiaalien alkuperästä rakennuksen ja rakennuspaikan tasolla yhteenlasketusti seuraavan jaottelun mukaisesti:

- 1) uusiutuvat materiaalit;
- 2) uusiutumattomat materiaalit;
- 3) kierrätetyt materiaalit;
- 4) uudelleenkäytetyt tuotteet;
- 5) vaaralliset aineet.

Materiaali-jakaumien alkuperätietojen on perustuttava joko kansallisen päästötietokannan materiaalitietoihin tai yleisesti hyväksytyä menetelmää käyttäen määriteltyihin tuotekohtaisiin materiaalitietoihin. Jos rakennusosa sisältää useampaa eri alkuperää olevia materiaaleja, on materiaaliselosteen sisällettävä tieto niistä kaikista.

Rakennusosien vaihdon arvioinnin on perustuttava oletukseen, että 3 §:n mukaisen arviointijakson aikana vaihdettavien osien materiaalit ovat alkuperältään samanlaisia kuin rakentamisessa käytetyt.

6 §

Materiaaliselosteen tietojen ilmoittaminen

Materiaaliselosteen on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:

- 1) pysyvä rakennustunnus;
- 2) rakennuksen käyttötarkoitusluokka tai -luokat;
- 3) uuden rakennuksen tai laajamittaisen korjauksen toimenpidealueen lämmitetty nettoala;
- 4) rakennusosien luettelo 3 §:n mukaisesti;
- 5) rakennusosien sisältämät materiaalit 4 §:n mukaisesti;
- 6) rakennusosien sisältämien materiaalien jaottelu niiden alkuperän mukaan 5 §:n mukaisesti;
- 7) rakennuksen tavoitteellinen tekninen käyttöikä;
- 8) materiaaliselosteen päiväys; sekä
- 9) materiaaliselosteen laatijan nimi ja koulutus.

Kohtien 5 ja 6 tulosten raportoinnin on sisällettävä vähintään rakennuksen ja rakennuspaikan yhteenlasketut tiedot. Kohtien 4-6 tulosten on oltava materiaalien painoon perustuvia kokonaislukuja seuraavan taulukon mukaisesti:

Materiaaliloste	Rakennus	Rakennus- paikka	Yhteensä	
Rakennusosat 3 §:n mukaisesti	kg/m ²	kg/m ²	kg/m ²	kg
Rakennusosien sisältämät materiaalit 4 §:n mukaisesti	kg/m ²	kg/m ²	kg/m ²	kg
Materiaalien alkuperä 5 §:n mukaisesti	kg/m ²	kg/m ²	kg/m ²	kg
kg tarkoittaa osien tai materiaalien painoa (kilogramma) niiden tyypillisessä käyttökosteudessa; m² tarkoittaa lämmitettyjen kerrostasoalojen summaa kerrostasoja ympäröivien ulkoseinien sisäpintojen mukaan laskettuna.				

Selosteen kattamista tiedoista voidaan jättää ilmoittamatta korkeintaan 5 prosenttia painolla mitattuna, ellei kyse ole vaarallisista aineista, jotka on aina ilmoitettava kokonaisuudessaan.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan x päivänä xx kuuta 20xx.

Tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olevaan rakentamislupahakemukseen sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä x.x.20xx

Ympäristö- ja ilmastoministeri Etunimi Sukunimi

Nimike Etunimi Sukunimi

Liite 1

Materiaaliselosteeseen luettavat rakennuksen ja rakennuspaikan osat

	Sisältyy materiaaliselosteeseen		Ei sisälly materiaaliselosteeseen
	Rakennus	Rakennuspaikka	
Alueosat	–	<ul style="list-style-type: none"> - Maaosat - Tuennat - Päällysteet - Alueen rakenteet - Istutettavat puut 	<ul style="list-style-type: none"> - Raivaukset, kaivannot ja kanaalit - Alueen varusteet - Tuotteiden pakkaukset - Uuden rakennuksen tieltä purettavat rakenteet tai rakennukset - Muu kasvillisuus, maaperä ja vesistö
Rakennusosat	<ul style="list-style-type: none"> - Alapohjat - Runko - Julkisivut, ovet ja ikkunat - Ulkotasot ja parvekkeet - Kattorakenteet 	<ul style="list-style-type: none"> - Perustukset 	<ul style="list-style-type: none"> - Tuotteisiin kuulumattomat erilliset naulat, ruuvit, liimat, tiivisteet, saumaukset ja muut kiinnikkeet - Savunpoistorakenteet - Tuotteiden pakkaukset
Tilaosat	<ul style="list-style-type: none"> - Jako-osat (väliseinät, ovet, portaat) - Tilapinnat (lattiat, sisäkatot, seinät) pintakäsittelyineen - Tilavarusteet (kiintokalusteet, keittiölaitteet) - Hormit ja tulisijat - Tilaelementit (mm. kylpyhuonemoduulit) 		<ul style="list-style-type: none"> - Listat ja kulmavahvikkeet - Kaiteet - Tilaopasteet - Tuotteisiin kuulumattomat erilliset naulat, ruuvit, liimat, tiivisteet, saumaukset ja muut kiinnikkeet - Tuotteiden pakkaukset
Talotekniikka	<ul style="list-style-type: none"> - Lämmitysjärjestelmän pääosat - Vesi- ja viemärijärjestelmän pääosat - Ilmastointijärjestelmän pääosat - Jäähdytysjärjestelmän pääosat - Sprinklerijärjestelmän pääosat - Sähköjärjestelmän pääosat - Hissit ja liukuportaat 	<p>Rakennuksen ulkopuolella sijaitsevat talotekniikan osat, jotka eivät palvele rakennusta vaan rakennuspaikkaa (esim. aluevalaistus tai ulkokatosten sähköjärjestelmä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tietotekniset järjestelmät - Taloautomaation järjestelmät - Varavirtajärjestelmät - Erilliset koneet ja laitteet - Tuotteiden ja laitteiden pakkaukset